EDD-ILK-02 · ETKİNLİK 2

Ekranım Ne İşe Yarar?

Öğrenme, iletişim ve eğlence kartları; kapatma cümlem ve aile anlaşması

Etkinlik Adı	Ekranım Ne İşe Yarar? (EDD-ILK-02)
Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişisel Güvenliğini Sağlama
Kazanım	4. Sınıf · 11 · Kişisel Güvenliğini Sağlama — Bilişim teknolojileri kullanımında kendini yönetir.
Sınıf Düzeyi	4. sınıf (tüm ilkokul sınıflarına uyarlanabilir)
Süre	40 dk (bir ders saati)
Araç-Gereçler	• Çalışma Kâğıdı 1: Ekranım ne işe yarar? ve durum kartları (her gruba bir kopya) • Çalışma Kâğıdı 2: Kapatma cümlem ve aile anlaşmamız (her öğrenciye bir kopya) • Makas, yapıştırıcı; isteğe bağlı mutfak zamanlayıcısı ya da kum saati
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	• Çalışma kâğıtlarını çoğaltın. • **Tahtaya konunun tanımını yazın:** "Dijital denge; telefon, tablet, bilgisayar, televizyon ve oyun konsolu gibi ekranlı araçları bilinçli ve amacına uygun kullanmak, ekran dışındaki ihtiyaçlara da (uyku, hareket, ders, oyun, aile ve arkadaşlarla yüz yüze vakit) yeterli zaman ayırabilmektir. Amaç ekranı yasaklamak değil, ekranı kişinin yönetmesidir." • Sınıfı dört kişilik gruplara ayırmayı planlayın. • Etkinlik cihaz kullanmayı gerektirmez; gerçek bir ekran açılmaz.
Süreç (Uygulama Basamakları)	1. **Isınma (5 dk).** "Ekranları nerelerde görüyoruz?" diye sorun (okulda, evde, akrabalarda, dükkânlarda). Evde ekran olup olmadığı sorulmaz. Tanımı okuyun ve ana fikri söyleyin. 2. **Kart sınıflama (12 dk).** Gruplar Çalışma Kâğıdı 1'deki durum kartlarını keser ve Öğrenme · İletişim · Eğlence kutularına yerleştirir. İki kutuya uyan kartları ortaya koyup nedenini anlatırlar. "Ekranlar pek çok işe yarar; önemli olan onu bir amaçla kullanmak." deyin. 3. **Ekranın işi bitince (8 dk).** "Ekranın işi bitince ne yaparız?" diye sorun. Kapatmanın bazen zor gelebileceğini, bunun doğal olduğunu söyleyin. Zamanlayıcıyı ya da kum saatini gösterin; birlikte bir kapatma provası yapın: zil çalar, öğrenciler "Tamam" der ve kapatma cümlesini söyler. 4. **Kapatma cümlem ve anlaşma (12 dk).** Çalışma Kâğıdı 2'yi dağıtın. Öğrenciler kendi kapatma cümlesini yazar (ör. "Şimdi kapatıyorum,

	sonra devam ederim."). Aile anlaşmasını okuyun; izin almadan uygulama indirmeme ve rahatsız olunca bir büyüğe anlatma maddelerini konuşun. Anlaşma evde aileyle birlikte tamamlanır. 5. **Kapanış (3 dk).** "Ekranı ben yönetirim; ekran beni değil." cümlesini birlikte söyleyin.
Kazanımın Değerlendirilmesi	• Öğrencilerin ekranın öğrenme, iletişim ve eğlence amaçlarına örnek verebildiği kart çalışmasında gözlenir. • Öğrencilerin kendi kapatma cümlesini yazıp provada kullanabildiği gözlenir. • Öğrencilerin izin almadan uygulama indirmeme ve bir büyüğe danışma adımlarını söyleyebildiği gözlenir.
Uygulayıcıya Not	• Aile anlaşması bir öneridir; geri getirilmesi zorunlu değildir, imzalar ya da maddeler sınıfta kontrol edilmez. • Ekran süreleri sınıfta sorulmaz, açıklanmaz, karşılaştırılmaz ve sıralanmaz. Çalışma kâğıtları öğrenciye aittir; paylaşım isteğe bağlıdır. • Belirli uygulama, oyun, platform ya da cihaz markası adı verilmez; öğrenciler ad verirse "bir sosyal medya uygulaması", "bir video platformu" gibi genel ifadeye çevrilir. • Her öğrencinin kendi cihazı ya da evde internet erişimi olmayabilir; etkinlik cihaz sahibi olmayı varsaymaz. Öğrenciler televizyon, ortak kullanılan bir cihaz ya da okuldaki bilgisayar üzerinden düşünebilir. • "Ekran bağımlısı", "internet bağımlılığı", "dijital bağımlılık" gibi etiketler öğrenciye tanı gibi kullanılmaz. • Ekran kullanımı uyku, okula devam, aile ilişkileri ya da derslerde belirgin bozulmaya yol açıyorsa öğrenci okul rehberlik servisine yönlendirilir; rehberlik servisi gerekirse sağlık kuruluşuna yönlendirir. • Çocuk çevrim içi ortamda rahatsız edici bir şeyle karşılaştığını anlatırsa onu sınıf önünde sorgulamayın; okul rehberlik servisi ve okul idaresiyle iş birliği yaparak kurum prosedürünü izleyin.
Çalışma Kâğıdı	Çalışma Kâğıdı 1: Ekranım Ne İşe Yarar? · Çalışma Kâğıdı 2: Kapatma Cümlem ve Aile Anlaşmamız (sonraki sayfalarda)

ÇALIŞMA KÂĞIDI 1 · EDD-ILK-02

Ekranım Ne İşe Yarar?

Alttaki kartları kes ve uygun kutuya yerleştir. Bazı kartlar iki kutuya da uyabilir; o zaman ortaya koy ve nedenini anlat.

Öğrenme	İletişim	Eğlence

Durum kartları (kes ve yerleştir)

Kart	Kart
Ödev için bir konu araştırmak	Uzaktaki büyükanneyle görüntülü konuşmak
Bir çizgi film izlemek	Bir oyun oynamak
Yeni kelimeler öğrenmek	Arkadaşına doğum günü mesajı göndermek
Müzik dinlemek	Bir resim yapma programıyla resim çizmek

ÇALIŞMA KÂĞIDI 2 · EDD-ILK-02

Kapatma Cümlem ve Aile Anlaşmamız

Kapatma cümleni yaz. Anlaşmayı evde ailenle birlikte oku, eklemek istediklerinizi yazın. Evde ekran yoksa okulda ya da akrabalarda kullandığın ekranları düşünebilirsin.

Adım: …… **Sınıfım:** ……

Kapatma cümlem:

Anlaşmamız	Kabul ✓
Ekranı şu zamanlarda kullanırız: ……	☐
Zamanlayıcı çalınca kapatma cümlemi söylerim.	☐
Yemekte ve yatmadan önce ekran yok.	☐
Yeni oyun ya da uygulamayı izin almadan indirmem.	☐
Rahatsız olduğum bir şey görürsem bir büyüğüme anlatırım.	☐
Ekran kapanınca ekransız bir oyuna geçerim.	☐
Ailemizin eklediği: ……	☐

İmzalarımız: Ben …… Ailem ……

Hatırla: Ekranı ben yönetirim; ekran beni değil.